

ଓଡିଶା ପୁଷ୍ଟିଶସ୍ୟ ମିଶନର ସଫଳ କାହାଣୀ, ରାୟଗଡ଼ା

ଏହି ତଥ୍ୟପତ୍ରରେ ଜିଲ୍ଲା ସ୍ତରୀୟ ବାର୍ତ୍ତା ଭୁବନେଶ୍ୱରସ୍ଥିତ ନବକୃଷ୍ଣ ଚୌଧୁରୀ ଉଚ୍ଚମାନ ଗବେଷଣା କେନ୍ଦ୍ରର ପ୍ରଫେସର ଶ୍ରୀକିନ୍ ମିଶ୍ର ଓ ତାଙ୍କ ସହଯୋଗୀଙ୍କ ଅଧ୍ୟୟନ, "ଓଡିଶାର ଆଦିବାସୀ ଅଞ୍ଚଳରେ ପୁଷ୍ଟିଶସ୍ୟ ପ୍ରୋତ୍ସାହିତ କରିବା ପାଇଁ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମର (ଓଡିଶା ପୁଷ୍ଟିଶସ୍ୟ ମିଶନର) ଜମିର ପରିମାଣ, ଅମଳ, ଉତ୍ପାଦନ ଏବଂ ଉତ୍ପାଦିତ ଶସ୍ୟର ମୂଲ୍ୟ, ୨୦୧୭-୧୮, ପର୍ଯ୍ୟାୟ-୧ I" ଓ ପ୍ରାରମ୍ଭ (୨୦୧୬-୧୭) ସ୍ଥିତିର ଉପସ୍ଥାପନାରୁ ବ୍ୟୁତ୍ପାଦିତ।

ଓଡିଶା ପୁଷ୍ଟିଶସ୍ୟ ମିଶନର କାହାଣୀ

୨୦୧୭ ଖରିଫ ଋତୁରେ ଓଡିଶା ସରକାର ଦ୍ୱାରା ପୁଷ୍ଟିଶସ୍ୟକୁ କୃଷିକ୍ଷେତ୍ର ଓ ଖାଦ୍ୟଆଳିରେ ପ୍ରୋତ୍ସାହିତ କରାଯାଇଥିଲା, କାରଣ –

- କ) ପୁଷ୍ଟିଶସ୍ୟରେ ଅଧିକ ପରିମାଣର ପୌଷ୍ଟିକତା ଅଛି (ଅଣୁଖାଦ୍ୟସାର ମଧ୍ୟ ଅଛି, ଯାହାକି ରୋଗ ପ୍ରତିରୋଧକ ଶକ୍ତିକୁ ସୁସ୍ୱତ୍ୱ କରେ)
- ଖ) ପୁଷ୍ଟିଶସ୍ୟରେ ଜୈବିକ (କୀଟ ଓ ଚୂଣ) ଏବଂ ଅଜୈବିକ (ତାପମାତ୍ରା ଓ ଆଦ୍ରତା) ସହଣୀ ଶକ୍ତି ଅଧିକ ଥାଏ।

ଆକଳନର ପ୍ରଣାଳୀ

ବୁଲ-ଋତୁ-ଫସଲ-ଚାଷପ୍ରଣାଳୀର ଫସଲ କଟା ପରୀକ୍ଷାର ସର୍ବନିମ୍ନ ଅମଳକୁ ଓଡିଶା ପୁଷ୍ଟିଶସ୍ୟ ଅଧିକାରୀ ହୋଇଥିବା ସେଇ ବୁଲ-ଋତୁ-ଫସଲ-ଚାଷପ୍ରଣାଳୀର ସମୁଦାୟ ଚାଷ କ୍ଷେତ୍ରଫଳରେ ପକାଇ ଏକ ଉତ୍ପାଦନର ଆକଳନ କରାଯାଇଛି। ଉତ୍ପାଦନର ମୂଲ୍ୟ ପାଇଁ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ପ୍ରାରମ୍ଭରୁ ବୁଲ-ଫସଲ-ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ମୂଲ୍ୟକୁ ନିଆଯାଇଛି।

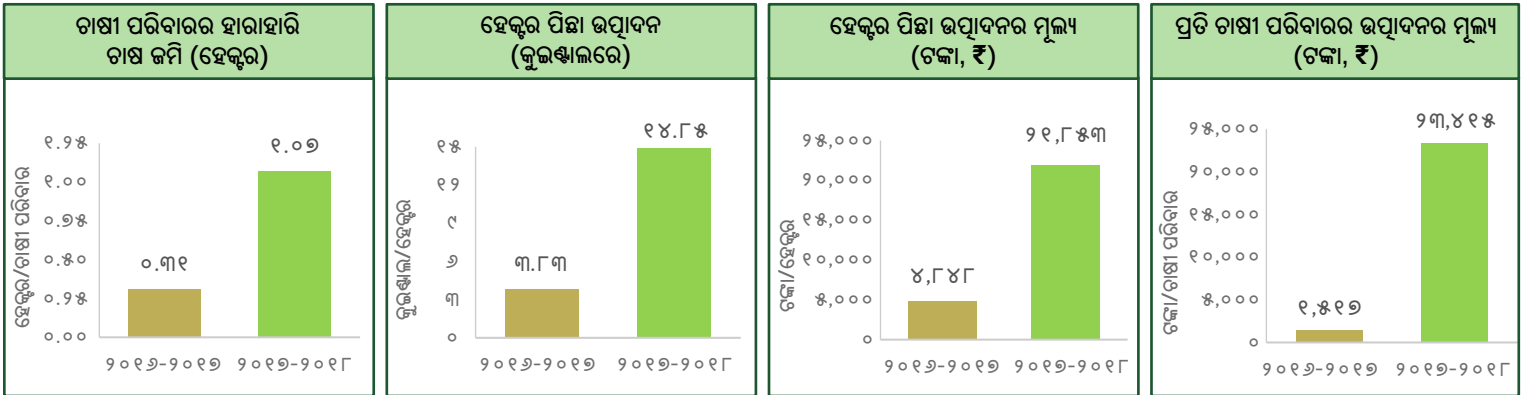
ବଳିଷ୍ଠ ତଦାରଖ ପାଇଁ, ଦୁଇଟି ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ବୈକଳ୍ପିକ ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇଛି । ଗୋଟିଏ ହେଉଛି ତିନୋଟି ଫସଲ କଟା ପରୀକ୍ଷାରୁ ମିଳିଥିବା ସର୍ବନିମ୍ନ ଅମଳ ଏବଂ ଅନ୍ୟଟି ସମସ୍ତ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ସହ ଫସଲ କଟା ପରୀକ୍ଷାର ହାରାହାରି ମୂଲ୍ୟ। ବୁଲ-ଋତୁ-ଫସଲ-ଚାଷପ୍ରଣାଳୀରୁ ପାଇଥିବା ସର୍ବନିମ୍ନ ଅମଳ ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତ ମନେହୁଏ କାରଣ ଏହା ଦୁଇଟି ବୈକଳ୍ପିକ ମଧ୍ୟରେ ଅବସ୍ଥିତ।

କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମର ପରିସର

ରାୟଗଡ଼ା ଜିଲ୍ଲାରେ ଓଡିଶା ପୁଷ୍ଟିଶସ୍ୟ ମିଶନର ପ୍ରଥମ ବର୍ଷରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ବୁଲ

ଫଳାଫଳ: ଓଡିଶା ପୁଷ୍ଟିଶସ୍ୟ ମିଶନର ପ୍ରଥମ ବର୍ଷର ହସ୍ତକ୍ଷେପ ପରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ

ରାୟଗଡ଼ା ଜିଲ୍ଲାର ନିମ୍ନଲିଖିତ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଓଡିଶା ପୁଷ୍ଟିଶସ୍ୟ ମିଶନର ପ୍ରଥମ ବର୍ଷର ହସ୍ତକ୍ଷେପରେ

- ଚାଷ ପରିବାରର ମିଶନ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ପୁଷ୍ଟିଶସ୍ୟର ହାରାହାରି ଚାଷ ଜମି ୩.୪୩ ଗୁଣା ବୃଦ୍ଧି ପାଇଥିଲା, ୦.୩୧ ହେକ୍ଟର ରୁ ୧.୦୭ ହେକ୍ଟର
- ଅମଳ ୩.୮୭ ଗୁଣା ବୃଦ୍ଧି ପାଇଥିଲା, ହେକ୍ଟର ପିଛା ୩.୮୩ କୁଇଣ୍ଟାଲ ରୁ ୧୪.୮୫ କୁଇଣ୍ଟାଲ
- ଉତ୍ପାଦନର ମୂଲ୍ୟ ୪.୫୧ ଗୁଣା ବୃଦ୍ଧି ବୃଦ୍ଧି ପାଇଥିଲା, ହେକ୍ଟର ପିଛା ₹୪,୮୪୮ ରୁ ₹୨୧,୮୫୩
- ପ୍ରତି ଚାଷ ପରିବାରରେ ଉତ୍ପାଦନର ମୂଲ୍ୟ ୧୫.୪୪ ଗୁଣା ବୃଦ୍ଧି ପାଇଥିଲା, ହେକ୍ଟର ପିଛା ₹୧,୫୧୭ ରୁ ₹୨୩,୪୧୫

ବୁଲ ମାନଙ୍କର ଫଳାଫଳ

କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ନାମ	ଚାଷ ପରିବାରର ହାରାହାରି ଚାଷ ଜମି (ହେକ୍ଟର)		ହେକ୍ଟର ପିଛା ଉତ୍ପାଦନ (କୁଇଣ୍ଟାଲରେ)		ହେକ୍ଟର ପିଛା ଉତ୍ପାଦନର ମୂଲ୍ୟ (ଟଙ୍କା, ₹)		ପ୍ରତି ଚାଷ ପରିବାରର ଉତ୍ପାଦନର ମୂଲ୍ୟ (ଟଙ୍କା, ₹)	
	୨୦୧୬-୨୦୧୭	୨୦୧୭-୨୦୧୮	୨୦୧୬-୨୦୧୭	୨୦୧୭-୨୦୧୮	୨୦୧୬-୨୦୧୭	୨୦୧୭-୨୦୧୮	୨୦୧୬-୨୦୧୭	୨୦୧୭-୨୦୧୮
ଗୁଡ଼ାଗା	୦.୨୯	୧.୦୨	୩.୪୦	୧୫.୯୧	୬୧୫୬	୨୯୧୮୦	୧୭୬୫	୨୯୭୫୪
ଗୁଣ୍ଡପୁର	୦.୨୨	୧.୨୮	୩.୨୧	୧୩.୬୪	୫୦୭୭	୨୧୫୫୩	୧୦୯୨	୨୭୪୮୨
ରାୟଗଡ଼ା	୦.୪୨	୦.୮୮	୪.୨୦	୧୬.୦୭	୪୬୨୪	୧୭୬୭୩	୧୯୪୨	୧୫୫୩୬
ରାୟଗଡ଼ା	୦.୩୧	୧.୦୭	୩.୮୩	୧୪.୮୫	୪୮୪୮	୨୧୮୫୩	୧୫୧୭	୨୩୪୧୫
ଓଡିଶା	୦.୪୨	୦.୬୦	୫.୭୯	୧୨.୭୨	୯୪୪୭	୨୦୭୧୦	୩୯୫୭	୧୨୪୮୬

ଓଡିଶା ପୁଷ୍ଟିଶସ୍ୟ ମିଶନର ସଫଳ କାହାଣୀ, ରାୟଗଡ଼ା

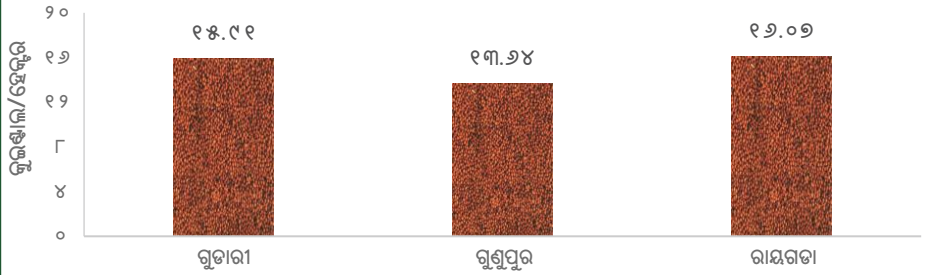

କୁଳସ୍ତରୀୟ ଫଳାଫଳ

ପୁଷ୍ଟିଶସ୍ୟ ଚାଷ : ମାଣ୍ଡିଆ

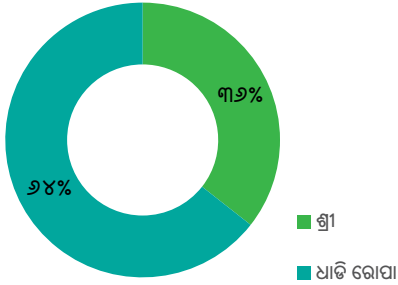
ଓଡିଶା ପୁଷ୍ଟିଶସ୍ୟ ମିଶନ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମରେ ପ୍ରଥମ ବର୍ଷରେ ରାୟଗଡ଼ା ଜିଲ୍ଲାରେ ୮୦୩.୬୧ହେକ୍ଟରରେ ମାଣ୍ଡିଆ ଚାଷ କରାଯାଇଥିଲା। ହେକ୍ଟର ପିଛା ୧୪.୮୫ କୁଇଣ୍ଟାଲ ହାରାହାରି ଅମଳ ହିସାବରେ ୧୧୯୨୯.୭୬ କୁଇଣ୍ଟାଲ ଉତ୍ପାଦନ ହୋଇଥିଲା। ଜିଲ୍ଲାର ରାୟଗଡ଼ା ବ୍ଲକରେ ସର୍ବମୋଟ ହେକ୍ଟର ପିଛା ୧୬.୦୭ କୁଇଣ୍ଟାଲ ଅମଳ ହୋଇଥିଲା ବେଳେ ଗୁଣ୍ଡପୁର ବ୍ଲକର ଅମଳ ଜିଲ୍ଲାରେ ସର୍ବନିମ୍ନ ଥିଲା।

ରାୟଗଡ଼ା ଜିଲ୍ଲାର ବ୍ଲକ ମାନଙ୍କରେ ମାଣ୍ଡିଆର ଅମଳ

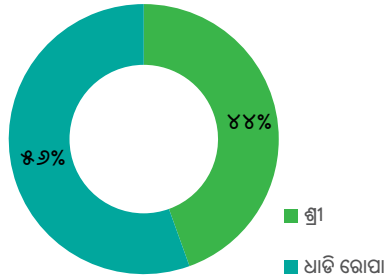

ଚାଷ ପ୍ରଣାଳୀ ଅନୁସାରେ ଫଳାଫଳ

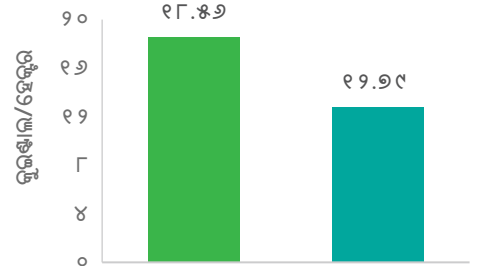
ଚାଷ ପ୍ରଣାଳୀ ଅନୁସାରେ ଜମିର ଭାଗ

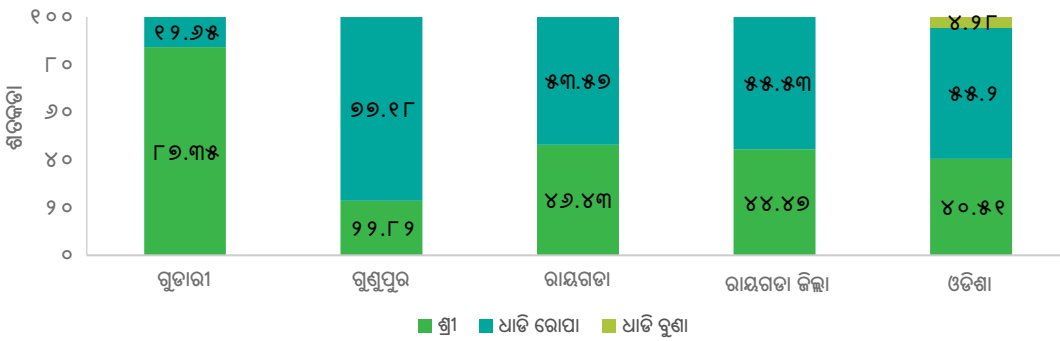
ଚାଷ ପ୍ରଣାଳୀ ଅନୁସାରେ ଉତ୍ପାଦନର ଭାଗ

ଚାଷ ପ୍ରଣାଳୀ ଅନୁସାରେ ଅମଳ

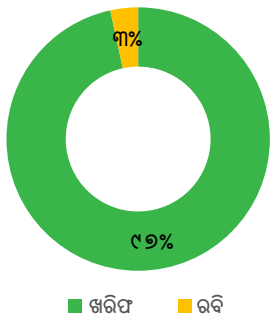
ଚାଷ ପ୍ରଣାଳୀ ଅନୁସାରେ ବ୍ଲକ, ଜିଲ୍ଲା ଓ ରାଜ୍ୟରେ ଉତ୍ପାଦନର ତୁଳନାତ୍ମକ ତଥ୍ୟ

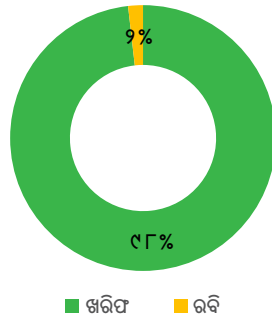
ଚାଷର ପ୍ରଣାଳୀ ଅନୁସାରେ ରାୟଗଡ଼ା ଜିଲ୍ଲାରେ ୬୪% ଚାଷ ଜମିରୁ ୫୨% ଉତ୍ପାଦନ ଧାଡ଼ିରୋପାରୁ ଆସିଥିଲା। ଶ୍ରୀ ପ୍ରଣାଳୀରେ ଧାଡ଼ିରୋପା ପ୍ରଣାଳୀ ଠାରୁ ୧.୪୫ ଗୁଣା ଅଧିକ ଅମଳ ଦେଇଥିଲା। ଜିଲ୍ଲାରେ ମିଶନର ପ୍ରଥମ ବର୍ଷରେ ଧାଡ଼ିବୁଣାରେ ଚାଷ ହୋଇନଥିଲା।

ରତ୍ନ ଅନୁସାରେ ଫଳାଫଳ

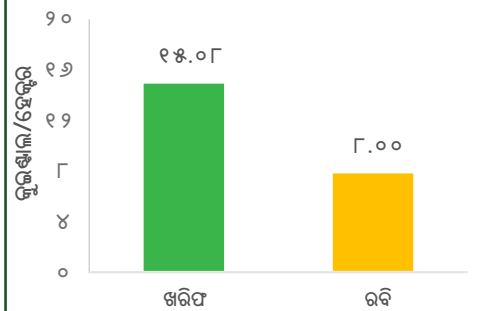
ରତ୍ନ ଅନୁସାରେ ଚାଷ ଜମିର ଭାଗ

ରତ୍ନ ଅନୁସାରେ ଉତ୍ପାଦନର ଭାଗ

ରତ୍ନ ଅନୁସାରେ ଅମଳ

ରତ୍ନ ଅନୁସାରେ ରାୟଗଡ଼ା ଜିଲ୍ଲାର ୯୧% କ୍ଷେତ୍ରଫଳ ଭାଗ ଏବଂ ୯୭% ଉତ୍ପାଦନ ଭାଗ ଖରିଫରେ ହୋଇଥିଲା। ଖରିଫ ର ଅମଳ ହେକ୍ଟର ପିଛା ୧୫.୦୭କୁଇଣ୍ଟାଲ ଥିଲା ଯାହାକି ରବି ଚାଷ ଠାରୁ ୧.୮୯ ଗୁଣା ଅଧିକ ଥିଲା।